

Skatteministeriet

Tale

25. februar 2014
J.nr. 14-000617

Samråd i Skatteudvalget om optjeningsprincippet

- Samrådspørgsmål X, stillet af Ellen Trane Nørby (V):
Ministeren bedes i detaljer redegøre for processen omkring ændringen af administrationen af udbetalingen af børne- og ungeydelse fra april 2013 og frem. Herunder bedes ministeren redegøre for årsagen til, at ministeren endnu ikke har fremsat forslag til lov om ændring af lov om en børne- og ungeydelse og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som det fremgår af regeringens lovkatalog for efteråret 2013 skulle have været fremsat i anden halvdel af november.

Indledning

Tak, for indkaldelsen. Jeg håber, at vi meddette samråd i dag kan komme et skridt videre og begynde at kigge fremad. Men jeg respekterer naturligvis det stillede spørgsmål og vil kigge bagud i tid, for det er det, som spørgsmålet handler om. Det vender jeg tilbage til om et øjeblik.

Inden jeg går til besvarelsen af spørgsmålet, vil jeg ligesom mine forgængere starte med at slå en række ting fast.

*Optjeningsprincip-
pet gælder stadig*

For det første vil jeg godt understrege, at optjeningsprincippet fortsat gælder. Det fremgår også af det lovforslag, som regeringen i denne uge har sendt i høring. Der er udelukkende tale om, at vi har været nødt til at ændre anvendelsen af optjeningsprincippet. Det vil sige, at perioder med bopæl eller beskæftigelse tilbagelagt i andre medlemsstater tæller med, når det vurderes, om en person, der er omfattet af EU-retten, har optjent ret til børnecheck. Det er vigtigt for mig at få dette slået fast indledningsvist.

*De økonomiske
konsekvenser er
begrænsede*

For det andet vil jeg - for at sætte sagen i perspektiv - godt understrege, at denne sag har begrænsede økonomiske konsekvenser. Sagen er skønnet til at koste staten ca. 15 mio. kr. årligt fremadrettet. Der er altså tale om et relativt mindre beløb, når man tager i betragtning, at vi udbetaler børnecheck for i alt ca. 14,5 mia. kr. om året i Danmark.

Tidsmæssig sammenhæng mellem arbejde og ret til ydelse

Endelig vil jeg for det tredje understrege at udlændinge, der kun har kortvarig beskæftigelse i Danmark, alene har ret til børnecheck i den periode, de er i beskæftigelse. Når udlændingen ikke længere er beskæftiget i Danmark, ophører retten til checken.

Lige forhold skal behandles ens

En udlænding, som arbejder her i en periode og betaler skat til Danmark, har samme sociale rettigheder, som en kollega med dansk statsborgerskab, som udfører nøjagtig samme stykke arbejde.

Tilbage til spørgsmålet

Med disse ting slået fast vil jeg vende tilbage til spørgsmålet og redegøre for processen omkring regeringens beslutning i juni 2013 om at ændre anvendelsen af optjeningsprincippet, herunder redegøre for regeringens overvejelser om et lovforslag.

2010 – Lovforslag vedtages

De danske regler, der blev besluttet i 2010, indeholder et optjeningsprincip for retten til børnecheck, der også omfatter EU-borgere. Baggrunden for reglerne var et

ønske om at sikre en reel tilknytning til Danmark for at kunne opnå fuld ydelsesudbetaling.

Bemærkningerne til lovforslaget

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at de danske myndigheder – ved vurderingen af, om en person har optjent ret til børnecheck – kun skal tælle bopæls- og beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i Danmark.

Januar 2012 - Loven får virkning

Den 1. januar 2012 fik loven virkning, og kommunerne og sidenhen Udbetaling Danmark begyndte at administrere børnechecken i overensstemmelse med optjeningsprincippet.

4. juli 2012 - Henvendelse fra Region Sønderjylland – Schleswig

Den 4. juli 2012 henvender Region Sønderjylland – Schleswig sig til Skatteministeriet med en klage over, at en tysk tilflytter, der arbejder på Danfoss, havde fået afslag på børnecheck på grund af optjeningsprincippet.

18. juli 2012 - Skatteministeriets svar på klage

Den 18. juli 2012 besvares regionens henvendelse afvisende af Skatteministeriet med henvisning til, at lovforslaget blev vurderet til at være i overensstemmelse med EU-retten.

30. juli 2012 - Region Sønderjylland – Schleswigs klage til Kommissionen

Den 30. juli 2012 retter regionen herefter henvendelse til Kommissionen med en klage på vegne af den tyske tilflytter over de danske regler.

April 2013 - Kommissionens henvendelse

I april 2013 rettede Kommissionen som bekendt henvendelse til Danmark om anvendelsen af optjeningsprincippet. Kommissionens henvendelse blev modtaget indenfor rammerne af det såkaldte pilotprojekt vedrørende potentielle traktatkrænkelssager. Det var Kommissionens opfattelse, at den danske anvendelse af optjeningsprincippet var i strid med det såkaldte sammenlægningsprincip i artikel 6 i forordning nr. 883 fra 2004 om koordinering af sociale sikringsordninger.

2011 og 2013 – To domme afsagt af EU-Domstolen

Efter indførelsen af optjeningsprincippet har EU-Domstolen afsagt to domme. Den såkaldte Bergstrøm-dom i 2011 og den såkaldte Chassart-dom i 2013. Begge domme bidrager til en ny forståelse af sammenlægningsprincippet rækkevidde.

EU-Domstolen har i dommene fastslået, at sammenlægningsprincippet finder anvendelse, selvom den person, der ansøger om en ydelse, endnu ikke har tilbagelagt beskæftigelsesperioder i den medlemsstat, hvori der ansøges om ydelsen.

Den juridiske vurdering

I perioden fra Kommissionen henvendte sig i april 2013 til regeringen traf sin beslutning i juni 2013, blev der foretaget en grundig juridisk vurdering af Kommissionens henvendelse.

Når en henvendelse sker indenfor rammerne af det såkaldte pilotprojekt betyder

det, at der er en potentiel traktatkrænkel-
sessag. Det tager vi meget alvorligt. Derfor
er der fastlagt nogle formelle procedurer,
som sikrer, at henvendelserne bliver analy-
seret tilbundsgående, og de rigtige folk til
at foretage analyserne bliver inddraget. I
dette tilfælde var eksperter fra Udenrigs-
ministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Soci-
al- og Integrationsministeriet, Justitsmini-
steriet og Skatteministeriet involveret i ana-
lysen.

På baggrund af analysen konkluderede re-
geringen, at det ikke var muligt at opret-
holde kravet om en vis beskæftigelses- eller
bopælsperiode alene i Danmark. Perioder i
andre medlemslande skal tælles med, når
det vurderes, om en person, der er omfat-
tet af EU-retten, har optjent ret til børne-
check.

Denne juridiske vurdering er der mig be-
kendt ingen juridiske eksperter, der efter-
følgende har stillet spørgsmålstejn ved.

*18. juni 2013 –
Meddelelse til
Kommissionen*

Den 18. juni 2013 meddelte regeringen Kommissionen sin beslutning.

*18. juni 2013 - Ori-
entering af Folke-
tinget om regerin-
gens beslutning*

Samtidig hermed sendte regeringen en orientering til Folketingets Skatte-, Social- og Europaudvalg om regeringens beslutning. I orienteringen redegjorde regeringen for den juridiske vurdering, som ligger bag regeringens beslutning. Ligesom det fremgik, at administrationen snarest muligt ville blive ændret, at sager tilbage til lovens virkningsdato den 1. januar 2012 ville blive genoptaget og endelig, at regeringen i efteråret 2013 ville fremsætte lovforslag med henblik på at bringe den danske lovgivning fuldt ud i overensstemmelse med EU-retten.

*9. juli 2013 - Skri-
velse nr. 9353 til
Udbetaling Dan-
mark om ændret
administration*

Den 9. juli 2013 skriver Social- og Integrationsministeriet og Skatteministeriet et fælles brev til Udbetaling Danmark og beder dem administrere optjeningsprincippet i

overensstemmelse med sammenlægningsprincippet i forordningen. I brevet fremgår det tillige, at Udbetaling Danmark skal genoptage sager tilbage til lovens virkningsdato 1. januar 2012.

*Oktober 2013 –
Regeringen beslutter
at skyde lovforslaget*

I oktober 2013 beslutter regeringen at skyde lovforslaget til foråret for at give den fornødne tid til at foretage de nødvendige overvejelser forud for de politiske drøftelser om et lovforslag.

*10. december 2013
– Skatteministeren
indkalder partiernes
ordførere til
drøftelser*

Den 10. december 2013 indkalder den daværende skatteminister Holger K. Nielsen alle partiernes skatteordførere til drøftelser om indholdet af de nødvendige lovtilpasninger i det nye år.

*14. januar 2014 –
Indbydelse til sættemøde
den 28. januar 2014*

Den 14. januar 2014 skriver den daværende skatteminister Jonas Dahl til partiernes skatteordførere og indbyder dem til et møde den 28. januar 2014 om indholdet af de nødvendige lovtilpasninger. Mødet bliver

afholdt og næsten alle partiernes ordførere deltog i mødet. Flere ordførere havde en række afklarende spørgsmål, som blev stillet til ministeren med henblik på besvarelse på et opfølgende første egentligt møde, som var planlagt til den 30. januar 2014. Det var dagen, hvor SF udtrådte af regeringen, hvorfor mødet blev aflyst.

*23. februar 2014 –
Svar på de stillede
spørgsmål*

Det bringer os frem til den seneste uge, hvor jeg som ny skatteminister har sat gang i sagen igen. Den 23. februar 2014 sendte jeg svar på de stillede spørgsmål til alle deltagerne i mødet i januar.

*24. februar 2014 –
Udkast til lovforslag
sendes i høring og
der indkaldes til
fortsatte drøftelser*

Og dagen efter - mandag den 24. februar 2014 - sendte jeg udkast til lovforslag i høring og indkaldte samtidig partiernes ordførere til genoptagelse af drøftelserne om indholdet af de nødvendige lovtilpasninger.

*26. februar 2014 –
Afholdelse af møde*

Dette møde blev afholdt i går onsdag den

med skatteordførerne

26. februar 2014 i Skatteministeriet med udgangspunkt i det lovudkast, som regeringen sendte i høring i mandags.

Hvad går regeringens udspil ud på?

Udkastet fastholder optjeningsprincippet for alle under iagttagelse af sammenlægningsprincippet for EU/EØS-borgere.

Afslutning – Opfordring til partierne om at bekende kulør

Jeg vil gerne have en åben debat, og derfor har jeg fremlagt lovforslaget, så alle partier kan forholde sig til det. Debatten har hidtil handlet om, at regeringen ikke kan tillade sig at administrere efter EU-reglerne, men at man skal have lovgivningen på plads. Det har jeg lyttet til. Så nu beder jeg bare partierne bekende kulør. Jeg er selvfølgelig parat til at drøfte, hvordan vi udformer lovgivningen. Men det står fast, at vi skal overholde EU-reglerne.

Og som jeg startede med at sige indledningsvist, håber jeg, at vi allerede med dette samråd kan begynde at se fremad.

Tak for ordet.